

**OKTABR
2026**

ZAMONAVIY TA'LIMDA ISLOHOTLAR VA TEXNIK TAFAKKUR

ilmiy jurnali

JILD 1, SON 2

+998 90-067-67-57
O'zbekiston
www.texniktafakkur.com

“ZAMONAVIY TA'LIMDA ISLOHOTLAR VA TEXNIK TAFAKKUR”

ilmiy jurnali

Mazkur ilmiy to'plamda “Zamonaviy ta'limda islohotlar va texnik tafakkur” ilmiy jurnaliga taqdim etilgan ilmiy maqolalar, tezislar hamda ilmiy-tadqiqot natijalari o'rin olgan. Jurnal zamonaviy ta'lim tizimini rivojlantirish, ta'lim jarayoniga innovatsion pedagogik va axborot texnologiyalarini joriy etish, ta'lim mazmuni va metodlarini takomillashtirish, shuningdek, pedagogika, texnika va muhandislik yo'nalishlarining o'zaro integratsiyasini rivojlantirishga qaratilgan ilmiy izlanishlarni yoritishga ixtisoslashgan.

Nashrda ta'lim va tarbiya jarayonining nazariy hamda amaliy masalalari, zamonaviy pedagogik texnologiyalar, raqamli va innovatsion ta'lim, muhandislik va texnik ta'limni rivojlantirish, fanlararo integratsiya, texnik tafakkurni shakllantirish, ta'lim jarayonini loyihalashtirish va takomillashtirish, shuningdek, mazkur sohalaridagi dolzarb ilmiy-metodik muammolarning yechimlariga bag'ishlangan tadqiqotlar o'rin oladi.

MUALLIFLAR E'TIBORIGA:

To'plamga kiritilgan ilmiy maqola va tezislarda keltirilgan statistik ma'lumotlar, ilmiy faktlar, raqamli ko'rsatkichlar, natijalar, iqtiboslar, bibliografik ma'lumotlar hamda boshqa axborotlarning haqqoniyligi va ishonchliligi uchun mualliflar shaxsan mas'ul hisoblanadi.

Maqolalarda foydalanilgan manbalarga havolalarning to'g'ri rasmiylashtirilishi, iqtiboslarning mazmunan va bibliografik jihatdan aniqligi, shuningdek, mualliflik huquqi talablariga rioya etilishi mualliflarning zimmasidadir.

Tahririyat tomonidan taqdim etilgan materiallarning ilmiy-uslubiy va texnik talablarga muvofiqligi ko'rib chiqiladi. Biroq maqolalarda bayon etilgan ilmiy qarashlar, xulosalar va tavsiyalar uchun mas'uliyat bevosita mualliflarga tegishlidir.

I-QISM, 2-SON

2026

ZAMONAVIY TA'LIMDA ISLOHOTLAR & TEXNIK TAFAKKUR

Bosh muharrir:

Z.Sh. To'xtayeva

Bosh muharrir o'rinbosari:

V.E. Ubaydova

Mas'ul kotib:

M.B. Obloqulova

Tahririyat hay'ati:

Q.T. Olimov, p.f.d., professor,

S.G'. Siddiqova, PhD, professor,

U.A. O'rinov, DSc, professor,

S.Dj. Muxamedjanova, DSc, professor,

F.R. Muradova, DSc, professor,

F.B. Ismoilov, PhD, dotsent,

Sh.H. Behbudov, DSc, dotsent,

G.I. Temirova, PhD, dotsent,

F.A. Qurbonov, t.t.n.n dotsent,

B.B. Toirov, t.f.n., dotsent,

D.D. Baratov, PhD, dotsent,

S.H. Fayziyev, t.f.f.d., dotsent,

N.S. Shodiyev, p.f.f.d., dotsent,

M.A. Aripjanova, p.f.f.d., dotsent

Tahririyat jamoasi a'zolari

To'xtayeva Zebo Sharifovna,

Buxoro davlat texnika universiteti, professor.

Djuraev Xayrullo Fayzievich,

Buxoro davlat texnika universiteti, professor.

Avazov Yusuf Shodiyevich,

Islom Karimov nomidagi Toshkent Davlat Texnika Universiteti, professor.

Hayitov Ruslan Rustamjonovich,

Buxoro davlat texnika universiteti, professor.

Usarov Jabbor Eshbekovich,

Chirchiq davlat pedagogika universiteti, professor.

Fayziyeva Maxbubaxon Raximjonovna,

O'zbekiston Milliy pedagogika universiteti, DSc, professor.

Botirov To'lqin Vafokulovich,

Navoiy davlat konchilik va texnologiyalar universiteti, professor.

Abidov Kamildjan Zarifovich,

Buxoro davlat texnika universiteti, dotsent.

Sariev Rustam Bobomurodovich,

Buxoro davlat texnika universiteti, dotsent.

Ibragimov Ulug'bek Muradullayevich,

Buxoro davlat texnika universiteti, dotsent.

Qobilov Hasan Xalilovich,

Buxoro davlat texnika universiteti, dotsent.

Xalilov Fayoz Vahobjonovich,

Buxoro davlat texnika universiteti, dotsent.

Xo'janazarov Zayniddin Rashidovich,

Buxoro innovatsiyalar universiteti, dotsent.

G'afurov Mirzohid Orifovich,

Buxoro innovatsiyalar universiteti, dotsent.

Asrayev Zafar Rizoqulovich,

Buxoro davlat texnika universiteti, dotsent.

Nurullayev Mirxon Muhammadovich,

Buxoro davlat texnika universiteti, dotsent.

Nafasov Mirzamurod Muhammadovich,

Buxoro davlat texnika universiteti, dotsent.

Abdullayev Husniddin Husen o'g'li,

Buxoro davlat texnika universiteti, dotsent.

**ZAMONAVIY TA'LIMDA ISLOHOTLAR VA TEXNIK TAFAKKUR
ilmiy jurnali**

Yuqorida keltirilgan tahririyat jamoasi a'zolarining to'liq ro'yxati
https://texniktafakkur.com/tp/en/editorial_team manzilida keltirilgan.

Tahririyat jamoasi a'zolarining tarkibini o'zgartirish hamda qo'shimcha kiritish
yoki tahririyat a'zolidan chiqarish muassis boshchiligida amalga oshiriladi.

© Materiallar ko'chirib olingan yoki chop etilganda "Zamonaviy ta'limda
islohotlar va texnik tafakkur" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda
chop etilgan va e'lon qilingan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga
mualliflarning o'zlari ma'sul hisoblanadi. Tahririyat fikri har doim ham mualliflar
fikriga mos kelmasligi mumkin.

Jurnal yilda 12 marotaba to'plam sifatida chop etiladi. To'plam mualliflarga
elektron shaklda taqdim etiladi.

"Zamonaviy ta'limda islohotlar va texnik tafakkur" ilmiy jurnali
15.09.2026-yildan boshlab O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi
huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan
№ C-5669338845379 reyestr raqami tartibi bilan ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: №1852266.

Jurnalning ixtisosligi:

Pedagogika fanlari:

- 13.00.01 – Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
- 13.00.02 – Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
- 13.00.03 – Maxsus pedagogika
- 13.00.04 – Jismoniy tarbiya, sport mashg'ulotlari, sog'lomlashtiruvchi va adaptiv jismoniy tarbiya nazariyasi va metodikasi
- 13.00.05 – Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
- 13.00.06 – Raqamli ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
- 13.00.07 – Ta'limda menejment
- 13.00.08 – Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
- 13.00.09 – Ijtimoiy pedagogika

Texnika fanlari:

- 05.01.00 – Axborot texnologiyalari, boshqaruv va kompyuter grafikasi
- 05.01.01 – Muhandislik geometriyasi va kompyuter grafikasi. Audio va video texnologiyalari
- 05.01.02 – Tizimli tahlil, boshqaruv va axborotni qayta ishlash
- 05.01.03 – Informatikaning nazariy asoslari
- 05.01.04 – Hisoblash mashinalari, majmualari va kompyuter tarmoqlarining matematik va dasturiy ta'minoti
- 05.01.05 – Axborotlarni himoyalash usullari va tizimlari. Axborot xavfsizligi
- 05.01.06 – Hisoblash texnikasi va boshqaruv tizimlarining elementlari va qurilmalari
- 05.01.07 – Matematik modellash
- 05.01.08 – Texnologik jarayonlar va ishlab chiqarish larni avtomatlashtirish va boshqarish
- 05.01.10 – Axborot olish tizimlari va jarayonlari
- 05.01.11 – Raqamli texnologiyalar va sun'iy intellekt
- 05.02.00 – Mashinasozlik va mashinashunoslik
- 05.02.08 – Yer usti majmualari va uchish apparatlari
- 05.03.02 – Metrologiya va metrologiya ta'minoti
- 05.04.01 – Telekommunikatsiya va kompyuter tizimlari, telekommunikatsiya tarmoqlari va qurilmalari. Axborotlarni taqsimlash
- 05.05.03 – Yorug'lik texnikasi. Maxsus yoritish texnologiyasi
- 05.05.05 – Issiqlik texnikasining nazariy asoslari
- 05.05.06 – Qayta tiklanadigan energiya turlari asosidagi energiya qurilmalari
- 05.06.01 – To'qimachilik va yengil sanoat ishlab chiqarishlari materialshunosligi
- 05.08.03 – Temir yo'l transportini ishlatish
- 05.09.01 – Qurilish konstruksiyalari, bino va inshootlar
- 05.09.04 – Suv ta'minoti. Kanalizatsiya. Suv havzalarini muhofazalovchi qurilish tizimlari

Muassis: "MARZEB ACADEMY" MCHJ

Hamkorlarimiz: Buxoro davlat texnika universiteti

MUNDARIJA

Atajanov Otajon Yuldoshevich, AMALIY TAJRIBALAR ASOSIDA TALABALARNING TAHLILIIY VA DIAGNOSTIK KO'NIKMALARINI SHAKLLANTIRISH METODIKASI	10
Tosheva Gulnora Djurayevna, DIZAYNERLIK QOBILIYATI" TUSHUNCHASINING PEDAGOGIK-PSIXOLOGIK MAZMUNI, TUZILISHI VA FUNKSIONAL XUSUSIYATLARI	17
Sayidaxmedov Ravshan Rajabovich, TALABALARNING TADQIQOT KO'NIKMALARINI BAHOLASHNING MEZONLI-DIAGNOSTIK MODELII	25
Xudayberdiyev Erkin Umedovich, STANDARTLASHTIRISH VA METROLOGIK NAZORAT SOHASIDA HUQUQIY KOMPETENSIYALARNI SHAKLLANTIRISH PEDAGOGIK MUAMMO SIFATIDA	33
Qosimov Fazliddin Tolibovich, YARIMO'TKAZGICHLARNING ZAMONAVIY TEXNOLOGIYALARDAGI O'RNI VA RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI	41
Bafoev Asliddin, Ahmadova Garanfil, Mavlonov Shohrukh, SYNTHESIS AND APPLICATION OF PET-DERIVED HYDROGEL ADSORBENTS FOR EFFICIENT TREATMENT OF DYE-CONTAMINATED WATER	46
Bafoev Asliddin, Ahmadova Garanfil, Mavlonov Shohrukh, SYNTHESIS AND APPLICATION OF PET-DERIVED HYDROGEL ADSORBENTS FOR EFFICIENT TREATMENT OF DYE-CONTAMINATED WATER	46
Umedova Ma'mura Nasillo qizi, SUN'IY INTELLEKT TEXNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISH ORQALI O'QUVCHILARNING KREATIV TAFAKKURINI RIVOJLANTIRISH	60
Shukrulloeva M.B., RAQAMLI TA'LIM MUHITIDA IJTIMOIIY FAOLLIK VA KOMMUNIKATIV KOMPETENSIYALARNI RIVOJLANTIRISHNING XALQARO TAJRIBASI	66
Sharipov Q.Q., Bekov Bekzod Doniyorovich, QATLAM SUVI pH QIYMATINING GAZNI QAYTA ISHLASH ZAVODI APPARAT VA SIG'IMLARI KORROZIYASIGA TA'SIRI VA KOMPLEKS HIMOYA CHORALARI.....	83
Hamidova Nozima Sirojiddin qizi, Temirova Matlab Ibodovna, ISHLATILGAN O'SIMLIK YOG'LARINI KIMYOVIIY QAYTA ISHLASH ASOSIDA QO'SHIMCHA QIYMATLI MAHSULOTLAR OLISH.....	93

Muzrabova Feruza Shuxrat qizi, INKLYUZIV SINFLARDA O'QUVCHILARNING IJTIMOIIY INTEGRATSIYASINI TA'MINLASHNING PEDAGOGIK MEXANIZMLARI	99
Sayfiddinov Javlon Bahriddin o'g'li, HUDUDIIY IQTISODIIYOTNI RIVOJLANTIRISHDA YASHIL MOLIYALASHTIRISH VA INVESTITSIIYA MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH	108
Yuldashev G'ulomjon, Qosimov Bekzod Ulug'bek o'g'li, KARKIDON SUV OMBORI HAVZASI TUPROQLARINING LANDSHAFT-GEOKIMYOVIIY KATENA MODELII VA ELEMENTLAR MIGRATSIYASI QONUNIIYATLARI	114
Kamol Akbarov, 1928–1929-YILLARDA QASHQADARYO OKRUGIDA O'TKAZILGAN YER-SUV ISLOHOTI VA UNING AHOLINING IJTIMOIIY HAYOTIGA TA'SIRI.....	120

1928–1929-YILLARDA QASHQADARYO OKRUGIDA O'TKAZILGAN YER-SUV ISLOHOTI VA UNING AHOLINING IJTIMOIIY HAYOTIGA TA'SIRI

Kamol Akbarov ¹

¹ Stajyor-tadqiqotchi

Annotatsiya: Ushbu maqolada XX asrning 20–30-yillarida O'zbekistonda, xususan Qashqadaryo okrugida sovet hokimiyati tomonidan amalga oshirilgan yer-suv islohotining mohiyati va uning oqibatlari atroflicha tahlil qilinadi. Maqola birlamchi manbalar — Qashqadaryo okrug firqa qo'mitasining 3-konferensiyasi hujjatlari hamda tarixiy faktlar asosida yoritilgan. Tadqiqotda islohot bahonasida boylar, ruhoniylar, sobiq amir amaldorlari va savdogarlar xo'jaliklarini tugatish, aholining mol-mulki va yerlarini musodara qilish kabi majburiy-zo'ravonlik tadbirlari hamda uning oqibatida an'anaviy qishloq jamoasi va milliy qadriyatlarga yetkazilgan jiddiy talafotlar xolis ilmiy nuqtai nazardan ochib beriladi.

Kalit so'zlar: Qashqadaryo okrugi, yer-suv islohoti, sovet hokimiyati, zo'ravonlik, kulaklashtirish, qishloq jamoasi, milliylik, Behbudiy tumani, Mannon Ramziy, Yo'ldosh Irismetov.

Аннотация: В данной статье подробно анализируются суть и последствия земельно-водной реформы, проведенной советской властью в Узбекистане, в частности в Кашкадарьинском округе, в 20–30-х годах XX века. Работа освещена на основе первоисточников — документов 3-й конференции Кашкадарьинского окружного партийного комитета и исторических фактов. С объективной научной точки зрения раскрываются насильственные меры, такие как ликвидация хозяйств баев, духовенства, бывших чиновников эмира и купцов, конфискация имущества и земель, а также тяжелый урон, нанесенный традиционной сельской общине и национальным ценностям.

Keywords: Кашкадарьинский округ, земельно-водная реформа, советская власть, насилие, раскулачивание, сельская община, национальность, Бехбудийский район, Маннон Рамзи, Юлдаш Ирismetov.

Abstract: This article provides a comprehensive analysis of the essence and consequences of the land and water reform carried out by the Soviet regime in Uzbekistan, particularly in the Kashkadarya district, during the 1920s–1930s. The study is based on primary sources—documents from the 3rd Conference of the Kashkadarya District Party Committee—and historical records. From an objective scientific viewpoint, the paper highlights coercive measures such as the liquidation of households belonging to wealthy peasants, clergy, former emir officials, and merchants, as well as property confiscation. Furthermore, it demonstrates the severe damage inflicted on traditional rural communities and national values as a result of these policies.

Keywords: Kashkadarya district, land and water reform, Soviet power, coercion, dekulakization, rural community, nationality, Behbudiy district, Mannon Ramziy, Yuldosh Irismetov.

KIRISH. O'zbekiston mustaqillikka erishganidan so'ng tarixiy haqiqatni qaror toptirish, o'tmishdagi soxtalashtirilgan voqelikni xolis va haqqoniy yoritish imkoniyati paydo bo'ldi. XX asrning 20–30-yillarida sovet rejimining milliy o'lkalarda yuritgan qatag'onona va zo'ravonlik siyosati xalqimiz boshiga og'ir kulfatlarni soldi. Xususan, O'zbekiston tarixining muhim bosqichlaridan biri bo'lgan yer-suv islohotlari va uning ortida turgan sovet zo'ravonligi hamda mahalliy aholining moddiy va ma'naviy resurslarini o'zlashtirish jarayonlarini atroflicha o'rganish dolzarb ilmiy va amaliy ahamiyatga ega.

Qashqadaryo vohasida kechgan ijtimoiy-siyosiy jarayonlar va sovet rejimiga qarshi milliy-ozodlik harakatlari ko'p yillar davomida biryoqlama va subyektiv baholanib kelindi. Ushbu maqolada Qashqadaryo okrugida 1928–1929-yillarda o'tkazilgan yer-suv islohotining ko'lami, usullari va uning qishloq aholisining ijtimoiy hayotiga ko'rsatgan ma'naviy hamda iqtisodiy ta'siri arxiv materiallari va konferensiya hujjatlari asosida tahlil etiladi.

MAIN PART / ASOSIY QISM

1. Yer-suv islohotiga tayyorgarlik va uning siyosiy-mafkuraviy asoslari

Qashqadaryo vohasida yer-suv islohotini o'tkazishga tayyorgarlik ishlari 1928-yilning iyun oyidan boshlangan edi. Islohotning asosiy maqsadi — jamiyatning yuqori tabaqasi, ya'ni sovet hokimiyatiga “dushman” deb qaralgan tabaqalarni ijtimoiy va iqtisodiy jihatdan yo'q qilishga qaratilgan edi.

1928-yilning 21-dekabri Qashqadaryo tarixi sahifalarida qora harflar bilan muhrlandi. Shu kundan e'tiboran okrug bo'yicha boylar, ruhoniylar, sobiq amir amaldorlari hamda savdogarlar xo'jaliklarini tugatish aksiyasi rasman boshlandi. Reja bo'yicha 1928-yil 21-dekabrda 1929-yil 21-fevralga qadar davom etishi ko'zlangan bu zo'ravonlik tadbiri 1929-yil yanvar oyining oxirlaridayoq kutilganidan ortiq natijalarni berdi.

1929-yilning 20–27-yanvar kunlari o'tkazilgan Qashqadaryo okrug firqa qo'mitasining 3-konferensiyasi hujjatlari bu boradagi haqiqiy manzarani ochib beradi. Yig'ilishda O'zKP(b) Markaziy Qo'mitasi kotibi Mannon Ramziy so'zga chiqib, shunday degan edi:

“Qishloqda mehnatsiz xo'jaliklarni tugatishni batraklar va kambag'allarning faol yordami bilan amalga oshirdik... Qashqadaryo, Surxondaryo, Xorazm kabi qoloq okruglarda bu yil amaldorlar, savdogarlar mehnatsiz xo'jaliklarini tugatishga muvaffaq bo'ldik”.

Okrug firqa qo'mitasining mas'ul kotibi Yo'ldosh Irismetov ham o'z ma'ruzasida yer-suv islohotining ijrosini ta'kidlab, musodara qilingan yerlar evaziga yangi jamoa xo'jaliklarini (kolxozlarni) qo'llab-quvvatlash zarurligini uqtirdi.

2. Vohadagi qishloq xo'jaligi ko'rsatkichlari

Okrug rahbarlarining hisobotlariga ko'ra, 1925–1927-yillardagi qurg'oqchilikdan so'ng, 1928-yilda ekin maydonlari muayyan darajada kengaygan:

- **Sug'oriladigan ekin maydonlari:** 1926-yilda 72 923 tanob, 1927-yilda 87 783 tanob, 1928-yilda esa 95 630 tanobga yetdi.
- **Paxta maydonlari:** 1926-yilda 7 093 tanob, 1927-yilda 9 122 tanob, 1928-yilda esa 13 500 tanobga yetkazish rejalashtirildi.
- **Lalmikor yerlar:** 1926-yilda 60 644 tanob, 1927-yilda 82 612 tanob bo'lgan bo'lsa, 1928-yilda 112 316 tanobga kengaytirildi.

Biroq, bu statistik o'sish ko'rsatkichlari ortida qishloq xo'jaligining an'anaviy tuzilmasini buzish va dehqonlarni majburiy jamoalashtirish siyosati yashiringan edi.

3. Sovet rejimining sun'iy "pomeshchik" iborasi va an'anaviy jamiyatning yemirilishi

Bolsheviklar O'rta Osiyoda yer-suv islohotini o'tkazishda chor Rossiyasidagi yer egaligi va pomeshchiklik tizimini andoza qilib oldilar. Oqibatda markazdan kelgan hujjatlarda "pomeshchiklar" xo'jaligini tugatish talab qilindi. Aslida esa Qashqadaryo vohasida pomeshchiklar yoki pomeshchik tipidagi yirik xo'jaliklar umuman mavjud bo'lmagan. Buni hatto Beshkent tumani mutasaddi shaxslari ham ta'kidlagan edilar. Vohadagi eng katta zamindorda ham 200 tanobdan ortiq yer bo'lmagan va uni qayta ishlash uchun 5–6 kishi kifoya qilgan.

Azal-azaldan O'zbekiston qishloqlarida aholi ahil, qarindosh-urug'chilik va hamjihatlik tamoyillari asosida yashab kelgan. Qishloqlarda o'z mehnati, tadbirkorligi va uddaburonligi tufayli boyigan shaxslar qiyin damlarda kambag'al va chorasiz qishloqdoshlariga urug'lik va ish o'rinlari ajratib, ularning ochdan o'lishiga yo'l qo'ymaganlar.

Bolsheviklarning sinfiy ayrimchilik va qarama-qarshilikka asoslangan siyosati asriy qadriyatlar va mentalitetga halokatli zarba berdi:

1. **Oila va urug'larning parchalanishi:** aka-uka, qondosh va jondosh qarindoshlar bir-biriga qarshi qo'yildi.
2. **Qishloq ichidagi ziddiyatlar:** sovet ma'murlari tomonidan qo'llab-quvvatlangan batrak va kambag'allar o'z qishloqdoshlarining ustidan xabar berishga majbur qilindi.
3. **"Qora ro'yxat" va GPU faoliyati:** tuman yer ishlari komissiyalari va GPU maxfiy organlari tomonidan qisqa muddatda "mehnat qilmay boylikka ega bo'lganlar" aks ettirilgan ro'yxatlar shakllantirildi. Bu ro'yxatga tushgan insonlarni mol-mulk, yer-suv va uy-joydan mahrum bo'lish, surgun va qamoq kabi ayanchli taqdirlar kutayotgan edi.

4. Jamoalashtirish va qarshilik harakatlari

Yer-suv islohotidan so'ng sovet hukumati dehqon xo'jaliklarini birlashtirib, majburiy kolxozlar tuzish siyosatini boshladi. Behbudiy tumanida hamda butun vohada bu jarayon juda og'ir va sekin kechdi. Dehqonlar tomonidan majburiy jamoalashtirishga nisbatan kuchli qarshiliklar ko'rsatildi, bu esa sohaga doir keskin norozilik to'liqlarini keltirib chiqardi.

XULOSA

1928–1929-yillarda Qashqadaryo okrugida o'tkazilgan yer-suv islohoti qishloq xo'jaligini rivojlantirishga emas, balki sovet rejimining mustamlakachilik va sinfiy yo'q qilish siyosatiga xizmat qildi. Sun'iy ravishda tabaqalashtirish, zo'ravonlik va mulkni musodara qilish tadbirlari natijasida:

- vohadagi an'anaviy qishloq jamoalari va ijtimoiy totuvlik barbod etildi;
- minglab mehnatkash dehqonlar, boylar va ma'rifatparvarlar “yot unsurlar” sifatida mol-mulk va insoniy huquqlardan mahrum qilindi;
- qishloq xo'jaligining tabiiy rivojlanish mexanizmi izdan chiqib, majburiy jamoalashtirish (kolxozlashtirish) tizimiga yo'l ochildi.

Ushbu tahlillar shuni ko'rsatadiki, sovet davri yer-suv islohotlari milliy manfaatlarga zid bo'lib, xalqimizning ijtimoiy-ma'naviy hayotiga tuzatib bo'lmaz ziyon yetkazgan. Bugungi kunda o'tmishning o'qilmagan ushbu fojiali sahifalarini xolis o'rganish kelajak avlod uchun o'zlikni anglash va tarixiy saboq chiqarishda muhim maydon bo'lib xizmat qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

- 1.Ocherki istorii Kashkadirinskoy i Surxandarinskoy oblastey Uzbekistana. T. :Fan, 1968.-C143.
- 2.Qashqadaryo okrug firqa qo'mitasining 3-konferensiyasi hujjatlari va materiallari (1929-yil 20–27-yanvar).
- 3.O'zbekistonning yangi tarixi. 2-kitob. O'zbekiston sovet mustamlakachiligi davrida. – Toshkent: Sharq, 2000.

4. Jamoalashtirish va qarshilik harakatlari

Yer-suv islohotidan so'ng sovet hukumati dehqon xo'jaliklarini birlashtirib, majburiy kolxozlar tuzish siyosatini boshladi. Behbudiy tumanida hamda butun vohada bu jarayon juda og'ir va sekin kechdi. Dehqonlar tomonidan majburiy jamoalashtirishga nisbatan kuchli qarshiliklar ko'rsatildi, bu esa sohaga doir keskin norozilik to'liqlarini keltirib chiqardi.

XULOSA

1928–1929-yillarda Qashqadaryo okrugida o'tkazilgan yer-suv islohoti qishloq xo'jaligini rivojlantirishga emas, balki sovet rejimining mustamlakachilik va sinfiy yo'q qilish siyosatiga xizmat qildi. Sun'iy ravishda tabaqalashtirish, zo'ravonlik va mulkni musodara qilish tadbirlari natijasida:

- vohadagi an'anaviy qishloq jamoalari va ijtimoiy totuvlik barbod etildi;
- minglab mehnatkash dehqonlar, boylar va ma'rifatparvarlar “yot unsurlar” sifatida mol-mulk va insoniy huquqlardan mahrum qilindi;
- qishloq xo'jaligining tabiiy rivojlanish mexanizmi izdan chiqib, majburiy jamoalashtirish (kolxozlashtirish) tizimiga yo'l ochildi.

Ushbu tahlillar shuni ko'rsatadiki, sovet davri yer-suv islohotlari milliy manfaatlarga zid bo'lib, xalqimizning ijtimoiy-ma'naviy hayotiga tuzatib bo'lmaz ziyon yetkazgan. Bugungi kunda o'tmishning o'qilmagan ushbu fojiali sahifalarini xolis o'rganish kelajak avlod uchun o'zlikni anglash va tarixiy saboq chiqarishda muhim maydon bo'lib xizmat qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

- 1.Ocherki istorii Kashkadirinskoy i Surxandarinskoy oblastey Uzbekistana. T. :Fan, 1968.-C143.
- 2.Qashqadaryo okrug firqa qo'mitasining 3-konferensiyasi hujjatlari va materiallari (1929-yil 20–27-yanvar).
- 3.O'zbekistonning yangi tarixi. 2-kitob. O'zbekiston sovet mustamlakachiligi davrida. – Toshkent: Sharq, 2000.

ZAMONAVIY TA'LIMDA ISLOHOTLAR VA TEXNIK TAFAKKUR

ZAMONAVIY TA'LIMDA ISLOHOTLAR & TEXNIK TAFAKKUR

Bosh muharrir: Z.Sh. To'xtayeva

Bosh muharrir o'rinbosari: V.E. Ubaydova

Mas'ul kotib: M.B. Obloqulova

Texnik muharrir va dizayner: B.M. Imomov

2026-YIL, № 2-SON

© Materiallar ko'chirib olingan yoki chop etilganda "Zamonaviy ta'limda islohotlar va texnik tafakkur" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda chop etilgan va e'lon qilingan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflarning o'zlari ma'sul hisoblanadi. Tahririyat fikri har doim ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin.

"Zamonaviy ta'limda islohotlar va texnik tafakkur" ilmiy jurnali 15.09.2026-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan № C-5669338845379 reyestr raqami tartibi bilan ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №1852266.

